

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu Român este Duminică și Joi, la fiecare două săptămâni cu adăușul Poștăriei. — Prenumerățiunea se face în Sibiu la espedițiunea foiei, pe afara la c. r. poște cu bani gaț'a prin scrisori francate, adresate către espedițiunea. Prețulu pnenumerățiunei pentru Sibiu este pe anu 7 fl. v. a., iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 84.

ANULU XXV.

Sibiu 23 Octobru (4 Nov.) 1877.

Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl., iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pe anu 12 fl., pe o jumătate de anu 6 fl. v. a. Inseratele se platescu pentru atât'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Lupt'a dela Plevni't'a.

Dupa amedi'a dilei din 19 Octobru s'a destinatu pentru incercarea a luá redut'a, si pe la 12 1/2 ore d. a. s'au formatu trupele pentru actiune in urmatoriulu chipu.

Regimentulu alu 5-lea de dorobanti sub comand'a unui capitanu, fiindu toti oficerii majori parte bolnavi parte raniti, precum si batalionulu 1 de venatori sub comand'a majorului Camaniano, au formatu lini'a prima. O companie de geniu si unu despartimentu de dorobanti formau totulu colonei, inarmati cu materialu ordinariu de atacu. In a două linie s'a postatu alu 5-lea regimentu de linie sub comand'a majorului Leon. Divisiunea a 4-a a adusu in actiune 20 tunuri, cari 'si indreptau foculu lor, parte asupr'a redutei si asupr'a fortificatiunilor, ce erau ridicate de ambele părți, parte asupr'a fortulu Bucov'a. De divisiunea a 3-a s'au adusu in actiune 20 tunuri, cari 'si concentrau foculu loru esclusiv asupr'a retransamentelor si asupr'a fortulu Bucov'a, avendu a spriginu ataculu. Ataculu s'a facutu asupr'a frontulu de ostu si sudu-osticu a redutei. Frontulu nordu-osticu fu impuscatu de batalionulu alu 3-lea de venatori in decursulu ataculu. Aceste 2 batalione au avutu a opri navalirea inamiculu in directiunea către nou'a reduta Alexandru, si spre unu eventualu spriginu aveau sa stea trupe din divisiunea a 2-a sub colonelulu Cerches.

Pe la 1 ora si 1/2 trupele destinate pentru atacu au parasitu paralela a 4-a, a carei aripa drepta era indertata de redut'a inamica 50 metri si cea stanga, 20 metri. Acesta distanțtia mica in graba a fostu trecuta, soldatii se aruncau in siantiuri, unde indata s'a aprinsu o lupta teribila cu trupele ce aparau positiunea. Turcii au postatu in ambele laturi ale sioselei, ce trece preste dealurile dela Plevni'a, o baterie, care 'si indrepta foculu cu vivacitate neobicinuita asupr'a paralelelor si asupr'a trupelor si bateriilor in dosulu paralelelor; acesta baterie a fostu spriginita de 3 baterii ce erau postate in aceiasi directiune. O jumetate de ora dupa inceputulu luptei pareu ca devenim stapanii positiunei. In siantiuri se facu unu atacu, careu s'au puse in executiune, si s'au intru in lupta, pe care cale acoperita de dăușul inamiculu, trupele noastre, asiá inat'au în lăuntru redutei, unde de atacu spre retragere si s'au facu renoi asaltulu cu trupe prospete. La retragere in paralele turcii au aruncatu o ploie de proiectile asupr'a trupelor, cari la acest'a ocaziune au suferitu mari perderi.

La 6 ore ser'a s'a formatu o colona noua din trupe prospete: in lini'a prima alu 7-lea regimentu de linie din brigada Cantili sub comand'a vice-colonelulu Gregoru Ioanu, in lini'a a două a regimentulu 13 de dorobanti sub maiorulu Maeri, si regimentulu 14 de dorobanti sub vice-colonelulu Fotea. Artileria sub colonelulu Heretu a intratu la timpu in operatiune si a arun-

catu proiectilele cu o astfelu de precisiune, incatu Bucov'a indata incepu sa arda si tote parapetele inamiculu erau derimate. Din partea rusilor bateriile au contribuitu la spriginirea ataculu si generalulu Krudener, elu a oferitu spre asigurarea succesulu mai multe batalione rusesci, pe care inasromanii nu le-au primitu, ca sa „remana ei singuri eroii dilei.“

Pe la 6 ore ser'a s'a intreprinsu a două ora ataculu. Siantiurile inamiculu erau garnisite cu patru renduri de bajonete; iera-si se aruncau trupele asupr'a inamiculu, inca odata s'a luptatu cu o perseverantia rara, trecea inse minuta dupa minuta fara de a potea insemna pe o parte seu pe alt'a vre-unu succesu. Projectilele inimice, ce crepau in paralele au causatu multa paguba; in unele locuri se vedeau munti intregi de caduti. Intr'aceia se facu intunerecu, si omenii nostri totu inca luptau cu vrajamasiulu, care neintreruptu primea succursu.

Pe la 7 ore si jumetate ser'a se facu o noua incercare spre a delogia inamiculu; feciorii se aruncau cu hurra in siantiuri pentru a ajunge parapetulu. Acest'a intemulare a datu ans'a a scorni pe unu momentu faim'a, ca redut'a aru fi luata, care scire inse nu se adeveri; n'a fostu inca de ajunsu cadavrele in siantiurile de o afundime de 3 metri, pentru a servi de podu spre trecere.

Pe la 9 ore ser'a s'a vediu zadarnicia, ori carui atacu si s'a datu trupelor obosite mandatu spre retragere. Vice colonelulu Gregoru Ioanu dela regimentulu alu 7-lea a caditu ranitu indata dupa inceputulu ataculu, regimentulu a remasu fara comandantu. Capitanulu Groz'a dela statulu majoru si locotenentulu dela geniu Papasole, oficerulu de ordonantia alu comandantulu de divisiune colonelu Alex. Anghelescu, fura raniti.

Perderile romanilor suntu 2 ofisier si 287 soldati morti, 22 ofisier si 928 soldati raniti. Si perderile turcilor au fostu mari, fiinduca mai alesu foculu artileriei a causatu multa dauna; la alu doile atacu a resunsu foculu din partea inamiculu numai bateriile de alaturea sioselei. Eu tinu perderile turcilor de 600 omeni. „Allg. Z.“

Din o corespondentia privata dela Bucuresci din 17/29 Octobru estragemu urmatoarele:

„Situatiunea impregiurulu Plevnei s'a schimbatu cu totulu in favorulu armatelor aliata, de candu a ajunsu gard'a imperiala pe campulu de resbelu. Vei fi aflatu deja de isband'a dela Gorny-Dubnic, la carea au luat parte doue regimente de cavaleria romana si o baterie calareta. Noi amu facutu 800 prinsi, adeca partea nostra. Eri s'a ocupatu si Telisiulu pe calea Sofiei si s'au prinsu 1 pas'a si 7 taboruri (companii) infanteria si 3 tunuri. De pe la celelalte puncturi nu avem sciri.

Astadi sosese in capitala corpulu principelui Sergiu de Leuchtenberg, ucisu de unu glontiu in recunoscere pe Lom si va fi primitu cu mare ceremonie la biserica dela Sanndariu, a carei porti s'au cernitu si la cari se afla postati doi gendarmi in parada deplina.

Armat'a rusessa trece in tote di-

lele prin capitala si cu calea ferata pe campulu de resbelu . . .

La Plevna nu mai este permisu corespondentiloru a visita acelu punctu. De candu li s'au opritu a mai relata despre acelu punctu si despre miscari de trupe, eata doue forte mari isbandi, cari voru schimbá tota forti'a resbelulu de pe campulu dela vestu.

Asupr'a ultimulu atacu alu nostru pana acum n'avemu inca nimic'a positivu. Cum a fostu si de ce n'a reusitu, cum voiu afla, voiu comunica . . .

. . . Astadi amu intrebatu la Vrbiti'a despre Groz'a. Pana in acestu momentu n'amu primitu resunsu. Se dice ca aru fi ranitu greu dela ultimulu atacu . . .

„Monitorulu“ din Bucuresci publica urmatoarele relatiuni dela campulu de resbelu:

In diu'a de 29 Septembrie, ploia si timpulu nefavorabilu au urmatu a impediá operatiunile ostiriloru romane-ruse inaintea Plevnei.

Domnitoriulu a ordonatu ca, pe tota diu'a, unulu din ajutatii si ofisierii de ordonantia ai Inaltimei Sele si unu ofisieru rusu din acei atasati pentru serviciu pe langa Mari'a Sea sa pornessa la orele 8 1/2 dimineti'a din Marele cuartieru generalu domnescu in liniile romane si ruse, unde voru avea a luá relatiu despre inaintarea retransamentelor si a lucrariloru de aparare, a cere lista de omenii morti seu raniti in diu'a precedentu, a visita bivuaurile trupelor si a observa starea de curatienie a taberiloru, a se informa despre hran'a omeniloru, starea sanetatiei loru, numerulu bolnaviloru si despre furagiulu calorulu. Acesti ofisierii si voru dá bine seama despre cale de comunicatiune si starea loru, voru merge la ambulantiu spre a vedea cum suntu ingrijiti bolnavii, visitandu din partea Mariei Sele pe ofisierii si soldatii aflati acolo, si despre tote acestea voru aduce in fie care di raportu detaliatu Inaltimei Sele Domnitoriulu.

In diu'a de 30 Septembrie, timpulu a urmatu a fi ploiosu; pe la orele 4 dupa, amedia, s'a inseninatu si artileria nostra a inceputu pe data foculu tragendu salve la intervale asupr'a intaririloru inamice.

In acea di, D. locotenentu-generalu Gurko a mersu de a luatu comand'a corpulu de cavalerie ruso-romana care operedia peste Vid si in care inlocuiesce pe D. locotenentu-generalu Kryloff, carui'a i s'a datu o alta destinatiune. Remitendu comandamentulu trupelor ce avusesse sub ordine E. S. generalulu Kryloff dete urmatoriulu ordinu de di:

Ordinu de di alu comandantulu cavaleriei armatei de Vestu.

„Luptele dela Telis, Gorny-Dubnic, „Semeret-Trestenik, precum si diferitele „expeditiuni incredintiate de mine cavaleriei romane, au doveditu intr'unu modu „stralucitu bravur'a tinut'a perfecta si esactitudinea in serviciu a brigadelor de rosiori si de calarasi, precum si a bateriei „de artilerie romana. Aceste mari calitati „sunt datorite mai cu deosebire meritulu „comandantiloru de brigade, colonelii Cretenu si Formak, si comandantiloru celoru „patru regimente de cavalerie, precum si „perfectei distinctiuni a intregulu corpu oficierescu.

„Chiamatu de Majestatea Sea Imperiala la alta destinatiune, voiu pastra in „totu-deun'a o aducere aminte de sincera

„stima pentru regimentele de elita romane „ce amu avutu onorea a avea sub ordinele „mele

„Locotenentu-generalu, Kryloff.“

In diu'a 1 Octobru, la 6 1/2 ore dimineti'a, 2 escadrone de rosiori au impinsu o recunoscere spre Gorny-Dubnic. La doue kilometre de Dolni-Dubnic, rosiorii au intalnitu posturile inaintate ale infanteriei, cu care flancherii nostri au inceputu a schimbá focuri spre a sili pe inamicu a-si desfasura si arata fortiele. Atunci turcii au scosu din Dolni-Dobnik 2 escadrone de cavalerie, si alte doue venindu din directia despre Gorny-Dubnik. Astru-feliu s'a pututu constata ca atatu Gorny-Dubnik catu si Dolni-Dubnik suntu ocupate de inamicu cu trupe de infanterie si cavalerie, si s'a vediu la Dolni-Dubnik infanteria turcesca construindu cu mare activitate o baterie, indreptata in directia Dubnik-Telis. Scopulu acestei recunosceri fiindu indeplinitu rosiorii se intorsera la ora 4 in bivuaclu lor.

Doue regimente de ulani rusi primisera ordinu, in diu'a de 29 Septembrie, de a porni din Trestenik prin Mahalet'a spre a trece intre Gorny-Dubnik si Telis si a se pune in legatura la Eski-Bircaci cu trupele ruse cari se aflau acolo. Ulanii intalnira pe inamicu in fortia la Azizie.

In diu'a de 1 Octobru, ulanii rusi se indreptara spre a trece intre Telis si Radomircea, si pe la ora 1 dupa amedia, pe candu erau in mersu, vediu pe inamicu care se postase in dreptulu satulu Koinari cu intentiune de a opri marsiulu cavaleriei ruse. Ulanii se replicara spre Pesorov'a, mentinendu contactulu cu inamiculu. Doue alte regimente de cavalerie rusa, impreuna cu 4 tunuri din bateria calareta romana, primira ordinu a porni indata spre a sustine pe ulani la Pesorov'a, iera doue escadrone de rosiori pornira la Mahalet'a si 1 escadronu la Demirkioi. Turcii parasira atunci in graba Koinari peste nopte, fara a astepta lupt'a.

In aceea-si di escadronulu alu 12-lea din 1-iulu de rosiori prinse imprejurulu Mahaletei unu convoiu turcescu compusu de de 287 boi si 350 oi pe care 'lu inainta la cuartierulu generalu alu armatei romane. Vitete luate dela inamicu se impartira la trupe.

Duminica, 2 Octobru, timpulu se indrepta cu totulu, devenindu forte frumosu. Trupele nostre incepu a repara cu activitate degradatiunile de ploie la intaririle nostre. In aceea di se incepu tirulu mortierelor cari se asediara in paralelele nostre si alu caroru focu fu indreptatu asupr'a redutei inamice Nr. 2.

Luni, 3 Octobru, se urma tirulu cu mortiere de catre artileria romana asupr'a intaririloru inamice, si efectulu seu dete unu rezultatu forte satisfactoriu. In aceea di, sosi la Marele cuartieru domnescu A. S. R. Principele Arnulf de Bavaria, insotitu de unu adjutantu alu seu si de baronulu de Ungern-Sternberg, adjutantu alu Majestatiei Sele imperatului Rusiei, atasiatu pe langa A. S. R. Principele de Bavaria, prandi cu I. S. Domnitoriulu si remase nopte in Poradim.

A doua di, Marti 4 Octobru, I. S. Domnitoriulu a mersu in inspectiunea liniiloru romane. La orele 3 dupa amedia, trupele nostre avu ordinu sa faca unu atacu simulatu asupr'a redutei turcesci Nr. 2, spre a alarma pe inamicu, a-lu face a se desfasura si a areta astfelu fortiele sele de aparare din reduta si in reserva. La ora indicata, tunurile si mortierele romane din baterii incepu deodata unu focu violentu in contr'a inamiculu, infanteria nostra tragendu salve

tionale, n'a încetatu a ne ridică si pe noi, a înaltă cornulu mândriei nôstre! Elu pururea intru tôte s'a doveditu geniu mare, geniu adevărat; elu au aprofundatu sciintia si interesulu adevăratu alu omului si alu poporului, dar' nu pentru sine, ci pentru popor, si n'a odichnit pãna n'a facutu cá poporul sa simta si recunósca acést'a; esemplu viu despre acést'a ni-a lasatu in sublim'a sea creatiune, societatea si fundatiunea „*Transilvani'a*“, prédemna de elu si posibila numai prin elu. Elu nici cându nu manifestá mai mare nemultiamire si superare, decãtu cându erá crediendu, ca poporul, romanimea, nu-lu pricepe, apretiuiesce, urma dupa cuviintia; si decã i se pôte atribuí vr'o slabiciune, apoi este numai aceea, comuna tuturor barbatiloru geniali, ca — a pretinsu prea multu dela multime, a pretinsu de multe ori cu nerabdare, cu intetire violenta, desconsiderãndu greutatea si inertia naturale a maseiloru si anume a masei române, numai de ieri de alalta-ieri, desceptata din somnulu celu de mórte, si asiá sfortiãndu-se prea multu, dóra preste mesur'a poteriloru sele de a petrunde la culmea ideiloru si de ale propagá preste putintia repede; si de buna séma astfelu, dupa scriptura, ridicãndu-si cautarea prea înaltu spre ceriu, i se va fi intunecatú cugetarea, spre nespusa dauna a romanimei, sacrificãndu-se pentru acést'a, pe carea cu ori-ce pretiu voiá s'o véda câtu mai curendu — *un'a, mare, culta, fericita!* Astfelu l'amu perdutu, dar' spiritulu lui, operele lui, esemplulu virtutiloru lui ni au ramasu ereditate perenale; si acestea suntú, cari ne-au chiebatu si adunatu aici atãtu de numerosi, pentru acést'a trista solenitate, cá sa-i dãm tributulu nostru de recunoscintia. Fia-i tierin'a usióra si memori'a neperitória!

Campania de iérna din Bulgaria.

(Urmare).

Pentru continuarea operatiunilor in sa mai pledéza si o impregiurare curatu militara. Noi suntemu petrunci de obiectiv'a convictiune, ca natura va tractá egalú atãtu pe amicu câtu si pe inamicu. Prin urmare ce le va veni rusiloru spre reu, nu pôte sa se întórca turciloru in unu avantaju imediatu. Greutãtile de aprovizionare si calamitãtile timpului de iérna, voru apesá egalú pe ambi, atãtu pe atacatori câtu si pe atacati, cãci, cându soldatulu rusu dela Plevn'a va tremurá de frigu si fôme, celu turcu din Plevn'a si dela Lomu, sigurú ca nu se va simti nici nu va avé o comoditate sibaritica. Afara de acést'a lini'a de aprovizionare dela Orhani'a spre Plevn'a, e cu multu mai lunga decãtu cea dela Nicopole séu Sistovu; prin urmare, dupa parerea nôstra, decã unulu din inimi va veni in strimtorare prin iérna, acést'a va fi mai curendu turculu. Pãna cându Rusi'a 'si va tiené armat'a sea de invasiune pe teritoriulu bulgaru, pãna atunci Turci'a va fi silita sa-si lasé armat'a sea in frontu; eventualitatea, ca trupele se voru retrage la Rasgrad, Rusciucu, Sinml'a si la alte orasie in cartiere de iérna, aru servi de avantaju trupelorú ruse, renunçiãndu astfelu trupele turce dela actiune.

Prin urmare numai rusii singuri nu suntú condamnatú sa faca séu sa sufere ce-va fára cá si turcii sa nu iá parte drépta la aceea. Ce se atinge specialu de Plevn'a. rusii — e invederatu lucru — voru câscigá mai curendu prin continuarea campaniei si in iérna, de óre-ce Osman-pasi'a nu va puté contá pentru lungu timpulu la ajutóre dela Orhanie, — îndata ce rusii voru luá mesurile necesarii de a-lu amenintá cum se cade si dela vestu. Tôte aceste momente au o mare insemnatate, decã considerãmu ca positiunile lui Osman-pasi'a, de si nisce întariri forte de câmpu, dar' nu suntú inca dupa sensulu currentulu unu castru insiantiu. O ar-

mata care e strimtorata pe putienu teritoriu, la o eventuala intrerupere a comunicatiunei sele, se afla, dupa judecat'a obiectiva a ori-cãrui militariu, in o positiune mai rea, decãtu armat'a atacatóre, a cãrei spate suntú de tôte pãrtille libere. Urméza deci, ca o întórcere a armatei de invasiune in Romania'a, aru fi mai curendu in interesulu turciloru, decãtu in alu rusiloru, cari n'au sa se téma de turcii dela Lomu nici câtusi de putienu. Afara de acést'a, retragerea in Romania'a, abstrãgãndu dela efectulu moralu asupr'a inimicului, aru mai avé si de urmare, ca in primavéra aru trebú sa se încépa operatiunea, iér' cu trecerea preste Dunare, la ceea ce de asta-data turcii n'aru mai stá asiá pasivi.

Cris'a in cartierulu generalu rusescu provine sigurú din momentan'a debilitate fatia cu influentiele climatiche, cari apesu cu deosebire armat'a dela Plevn'a, dar', decã s'au înduratu odata ploile de tómnã, s'au datu soldatiloru haine de iérna, iér' pamentulu a devenitu din nou practicabilu prin inghetiare, atunci ce a fostu mai greu s'au prestatu, se întielege, decã armat'a se pôte basá pe cele 2 poduri de preste Dunare.

Se nasce acum întrebarea cari: aru fi mesurile curatu militare cari au sa se iá in timpulu celu mai apropiatu, pentru cá inimiculu sa i se aduca daune directe ori indirecte. Marele duce mostenitoriu cu armat'a sea, din care aru stãnga a inaintatu din nou Pyrgos, trebuie sa încépa cu inimiculu bataile rangée. Unde se va dá acést'a batalie, nu se scie, de óre planurile lui Suleiman-pasi'a suntú inca cu tóttulu ascunse, si dela purtarea sea de actiune depinde, decã armat'a va remãné in positiunile sele de acum, ori se voru asiedá mari trupe din ea inaintea Rusciucului. Decã considerãmu in sa inca si acum mai forméza Ternov'a punctulu centralu geograficu alu terenulu ocupatu de armat'a rusa si ca drumulu conduce pãna acolo paralelu cu situatiunea armatei de Iant'ra, vomu vedé, ca liniile de comunicatiune pentru armat'a marelui duce suntú fórté favorabile.

Mai usióra e de precisatu o clara programa militara cu privire la positiunile dela Plevn'a. Pentru cá sa se usiureze macaru pe jumetate greutãtile actuale, Osman-pasi'a trebuie se isolatu pe deplinu. Spre acestu scopu este de lipsa cá înainte de tôte trupele de cavaleria, cari stau dincolo de Vidu, sa-si implínésca datori'a lorú mai bine cá pãna acum. Dar' numai cavaleri'a nu e de ajunsu aici. Pentru cá sa se isoleze Osman-pasi'a completu, e de cea mai mare urgentia, cá sa se posteze celu putienu o divisiune de infanteria pe platoulú latu de 2 mile între Vidu si Isker, in sud-vestu dela Plevn'a, cam pe la Telisiu; iér' spatele acestei trupe sa se asigure prin unu corpu de impresurare mai micu, care sa fia postatu la Dubnik, in vestu dela Plevn'a.

Pôte ca plecarea primei divisiuni române dela Calafatu, ce s'a fostu semnalatu via Craiov'a si Slatin'a spre Dunare, sa stea in legatura imediata cu acést'a urgenta mesura. Astfelu divisiunea a II-a romãna, care pãna acum a statu in neactivitate pe platoulú nordicu dela Vidu, se va postá la Gorni-Netropolje si Dubnicu la spatele lui Osman-pasi'a, si apoi cu ajutorulu si sub scutulú acestei divisiuni, sa înainteze prim'a divisiune romãna séu si un'a rusa spre Telisiu, facendu unu frontu cátra sudu. Cavaleri'a rusa va muscá aceste positiuni si va percurge in continuu terenulu pãna la pólele Balcaniloru precum si dincolo de Iskar in cóst'a positiuniloru dela Telisiu, spre a preveni ori-ce surprindere. Totu odata aru trebú sa i se dea garnisónei din Lovcea unu numeru de regimente de cavaleria cá pe de o parte sa întretiena legatur'a cu corpulu dela Telisiu, pe de alta parte sa ocupe va-

lea de susu Osm'a pãna la Trajanu, cu tôte ca nu putem crede ca turcii aru ocupá tocmai acum'a in timpulu de iérna pasulu Rosalit'a, pe care lu au lasatu neintrebuintiatu si neocupatu asta vara in timpulu mai bunu. Numai in acestu chipu se pôte cugetá complet'a impresurare a lui Osman-pasi'a, care fára de comunicatie esterna, fára de locu de scapare si fára de libertatea cea mai necesara pentru actiune, va fi silitu prin o impresurare tenace si rationala la capitulatiune, séu decã nu va voi acést'a va putea fi totalu nimicitu. Si pentru implinirea unui astu-feliu de programu e tomái iérna favorabila, decã comandamentulu armatei ruse mai tine o óre care sperantia la schimbarea sortiei de pãna acum a resbelului.

Sibiu, 3 Nov. n. 1877.

(In caus'a universitatéi sasiloru).

Amu publicatu in Nr. 82 alu fóiéi nôstre o corespondintia de „*Romanul*“, carea — precum vedemu — a neliniscitu pre dlu Dr. Pacurariu, nu dóra pentruca a aparutu in „*Tel. Rom.*“ ci cum conchidemu din reflexiunea lui ce o publica diuariulu localu „*Herm. Zeitung*“ in nrulu de eri 259 pentruca a reproduc'o diuariulu „*Tageblatt*“ in Nr. 1172 cu unu comentariu din punctulu seu de vedere.

Dar dlu Dr. Pacurariu necum sa — cerce a-si castigá informatiuni esacte dela noi, sorgintea critice, merse la unu organu strainu — si in locu de a combate, criticá respective corespondintia obiectivmente se preface cá si cându corespondintia cestiunata aru fi vocea celú ce pórtã numele corespondintiei, adeca „*Romanul*“ adeca a parintelui metropolitu alu nostru, pre care dignitariu dlu Dr. Pacurariu nu pregeta a-lu induce cá subiectu alu discusiunei diurnalistice, cu ce intentiune, acést'a o va scí numai dlu Dr. Pacurariu; iér' noi lasãmu la judecat'a nepartiala a onor. publicu a aflá decã procederea *ambigua* a dlui Dr. Pacurariu este *cualeficabila* séu *rationalabila*?

Atãt'a numai din parte-ne, ca: decã d-sea crede a se poté acoperi cu scutulú indreptatirii sele formale, — ceea ce noi trebuie sa-i concedemu, apoi noi inca ne tienemu indreptatiti, a remãné lângã logic'a si politic'a adevărului obiectivtãtii, pe care amu dóritu a-lu accentuá prin publicarea acelei corespondintie. Scimu pré bine, ca oportunitatea pôte sa ne fia contestata, dar' — punctulu nostru de manecare a fostu si este: sentiulu supremé necesitãti de a ne orientá odata in invalmasiél'a caoteca, in carea lancedimu de atãt'a tempu.

Ni se facu imputãri, ca amu fi preocupati séu mai bine plecati a discute cestiunea universitatéi sasesci unilateralu, cu desconsiderarea intereselorú vitali pentru romãni, — pe cari le-aru aperiá domni Dri Pacurariu si Tincu facendu servitii placute sasiloru, si ni se ia in nume de reu ca amu publicatu corespondintia din cestiune fára a-i consultá pre densii. La acestea ni rezervãmu obiectiunile pentru lamurirea adevărului. *Redactiunea.*

Varietãti.

(+) **Petru Badila**, protopresbiteru, asesoru consistorialu si parochu greco-orientalu alu bisericei din suburbiulu sibianu Pórt'a Turnului „*st. evangelistu Luc'a*“ si-a datu sufletulu in mânille Cerescului Parinte astadi la 2 óre diminiéti'a dupa o scúrta suferintia, in alu 48-lea anu alu serviciului prestatu cu credintia bisericei si natiunei sale si in alu 81-lea anu alu vietiei plina de iubire parintésca si de binefaceri crestinesci.

Remasitiile pamentesci se voru depune spre eternulu repausu Sãmbata in 3 Novembrie 22 Octobré 1877 la

3 óre d. a. in cimeteriulu gr. or. alu suburbiulu numiti.

Subscripii cu inima infrãnta si sdrobita de durere aducu acést'a la cunoscintia tuturor celoralalti consangeni, a amiciloru si cunoscutiloru lorú.

Sabiu in 1 Novembrie 20 Octobré 1877.

Mari'a Badila, cá sotia. *Mari'a Hannea* nasc. *Badila* si *Ioanu Badila*, cá fii. *Ioanu Hannea*. *Iacobu Bolog'a* cá gineri. *Ioan'a Badila* nasc. *Moldovanu* cá noru. *Valeriu Bolog'a An'a Mog'a* nasc. *Bolog'a Mari'a Bolog'a Dr. Ioanu Mog'a* cá nepoti. *Alecsandrin'a* si *Eugeni'a Mog'a* cá strenepóte.

* * *Curcanii nu suntú romãni.* — Mai multi turci prinsu stau la gar'a Tergovistii in mijloculu unui mare numeru de privitori. Unulu dintre densii vorbiá putinu romãnesce si respunde cu liniscea sufletésca propria musulmaniloru la întrebãrile, pe care i le puneau unii dintre privitori.

„Cum 'ti place la noi, turcule“ ? 'lu întreba unulu.

Turculu da din umeri si dice „bine.“

„Ei, cum se batn rusii“ ? — 'lu întreba altulu.

Turculu da din umeri si iara-si dice „bine.“

Dar' romãni cum se batú ?

Si asta data turculu da din umeru si dice „bine.“

Peste putinu in sa elu 'si ridica privirea si o pórtã imprejuru, apoi graesce accentuatú :

„Curcanii! — afferimú!“

Dar' si ei suntú romãni.

Turculu privece imprejuru, iara-si da din umeri si par-ca aru fi dispusu la indoiala. Dar' — elu 'si face o tigara si tace.

* * *Mortalitatea.* Eata, pentru a 39-a septamãna a anului, cifrele mortalitãtii anuale, calculata dupa o proportiune de 1,000 locuitori, in orasiele cele mai mari din lume.

Londr'a, 18.3; Parisu, 22.1; Vien'a, 19.4; Petersburg, 29.8; Rom'a, 20.3; Bruxelles, 20.1; Amsterdam, 20.7; Bucuresci, 33.3; Athen'a, 32.8; Glasgow, 21.6; Liverpool, 24.9; Birmingham, 22.3; Manchester, 28.5; Dublin, 27; Edimburg, 19.3; Berlinu, 28.8; Lyon, 23.2; München, 34.1; Breslau, 28.5; Dresd'a, 25.1; Colonia, 20.4; Francfort, 26.4; Buda-Pest'a, 31.5; Prag'a, 28.2; Triest, 44.5; Lemberg, 23.8; Copenhagen, 19.1; Stockholm, 25.8; Christiani'a, 18.4; Neapole, 20.1; Turinu, 27.5; Barcelon'a, 25.9; Varsovia, 33.6; Odess'a, 31; Alexandri'a, 44.3; New-York, 26; Philadelph'i'a, 16.8; Brooklyn, 24.6; Chicago, 18.6; Baltimore, 24.1; Boston, 21.4; San Francisco, 15.6; Cincinnati, 16.3; New-Orleans, 26; Calcutta, 32.5; Bombay, 53.7; Madras, 134.7.

* * *Femeile.* D. N... care a suferitu multu din partea femeiloru, se esprimá in termeni fórté amari in contr'a secului frumosu. Elu citá trasurile de perfidia, de tradare si de sfruntare.

Unu asistentu sustienea tes'a opusa, si terminá dicendu :

— Cându unu omu e bolnavu, nu veghiédia totu-déun'a o femeia la capulu seu? Ce devotamentu la surorile de caritate!

— Me iérta, intrerupse d. N..., d-ta abundezi in argumente favorabile teoriei mele. Eu amu disu tocmai ca femeiloru le place sa véda pe barbati suferindu.

* * Pentru completarea raportulu nostru din nrulu trecutú despre inmormentarea fericitulu *Alessandru Papiu Ilarianu*, adaugemu, ca între numerósele cununi de flori despre cari facuramu amintire, — un'a erá din partea familiei Hodosiu, cu inscriptiunea: „*Intru memori'a iubitulu nostru unchiu A. Papiu Ilarianu Jelnicu nepoti*“ purtata de unu teneru nemijlocitu inaintea carului funebralu; apoi altele cu inscriptiuni pe pantlice in

tricolorulu nationalu cu litere de auru acopereau sicriulu; si anume: un'a din partea inteligintiei române din Sibiu, cu inscriptiunea: „*Lui A. Papiu Ilarianu. Romanimea*“; — alt'a din partea elevilor din institutul pedagogico-teologicu Andreienu din Sibiu; de asemenea din partea tinerimei române dela Universitatea din *Viena, Budapesta si Clusiu*, tôte cu inscriptiuni.

* *Nu me va sti nimenea*. — Intr'unu orasielu alu Germaniei primariulu 'si serbã iubileulu de 25 ani alu activitãtii sale, si de ôre ce in decursulu unui asiã lungu timpu, primariulu se aratã atãtu in viatãa privata cãtu si in cea publica fôrte probu si consciinciosu concetatienui sei se decisera sa-lu onoreze cu unu butoiu de vinu. Fie-care cetatienu, conformu liberei insarcinãri, avea sa dea cãte o halba de vinu bunu. Butoiulu, dupa ce 'si facu rãndulu pe la casele a 300 de onorabili burgesi, ajunse, inaintea casei primariului. Primariulu remase incãntatu de atãta onôre si-si esprima dorintiã sa ridice din acestu vinu primulu toastu in sanatatea comunei. Se da cepu vasului si ce se vedi, — in locu de vinu iasa apa. Fie-care din cei burgezi crediendu ca nu-lu va sci nimenea, deca partea sea o va furisiã o halba de apa, turna acest'a in locu de vinu, astu-feliu cugetãndu si facendu toti, butoiulu se umplu cu — apa. Mare le fũ mirarea cãndu se vediura pacaliti, se superara unulu pe altulu, numindu-se insielatori — si insielatori erau toti.

* *(Recrutii, care stiu ceti si scrie)*. Datele statistice mai nôue ne spunu, ca in Austriã si Ungariã intre 1000 recruti stiu ceti si scrie: in Austriã-inferiãra 984, Silesiã 946, Austriã-superiãra 839 Bohemiã 810, Salzburg 756, Stiriã 755, Moraviã 671, Carintiã 581, Tiralu 355, Ungariã 358, Fiume 286 *Ardealulu 136*, Croatiã si Slavoniã 143 Galitiã 115 Carnioliã 106, Bucovinã 39 si Dalnatiã 33!

* *(Celu mai betrãnu omu in Ungariã)* este, dupa „*Tem. Lap.*“, negresitu tianulu romãnu Pascu Codo in Luncã (cottulu Bihariei), unu mosnëgu, care a ajunsu an. 125 alu vietiei sële. In tineretiile sële Codo a facutu dese calatorii prin Ungariã si Transilvaniã, de vre-o 30 de ani ajunsu la neputintia, elu petrece cersindu in Luncã, locul nascerei sële. Piciorule suntu slabe si nu prea vedu nici n'aude bine; cu tôte aceste adese se duce la casa forestierului de acolo spre a primi cãte cev'a de mila. Memoriã lui este destulu de buna stiindu sa povestësca despre multe lucruri si intemplãri politice, pe cari generatiã actuala nu le afla decãtu in istorie. Fatiã si mânile suntu pline e cretie adenci, corpulu gebositu si intrëg'a s'a infatisiare ne spune, ca avemu a face cu unu mosnëgu preistoricu. Apetitulu lui este bunisioru, desi n'are nici unu dinte in gura; elu trece de unu pipasiu pasionatu. Bucuros aru muri, dar' mórtea continua a-lu ocolí. Mosnëgulu stie mai multe limbi.

* *(Unu misielu rafinat)*. In 18 l. c. fiindu di de tergu in Sibiu se intemplã cá unu domnu in costunu ungurescu sa intre in tocmëla cu mai multi tierani pentru o cantitate mai mare de secara. Dupã ce a datu arvuna, cumperatoriulu se indepartã, inse dupã unu timpu ôre-care se intôrse inapoi provocãndu pe tierani a-i urmã cu carele incarcate in stradã Turnului. Pe cale, elu se adresã cãtra tierani dicendu, ca nu-i prea place secar'a si de aceea a vendut' o unu covrigariu. Tieranii se declara invoiti si ajungendu la locul destinat, au descarcatu secar'a in cosiurile covrigariului; cu acësta ocaziune ei au vediutu pe covrigariu platindu cumperatoriului vre-o 140 fl. Dicendu: „In-

data o sa ve platescu, asteptati numai pâna ce voi schimbã o hartie de o suta“ omulu cu cisme unguresci trecu liniscitu pe dinaintea tieraniloru — spre a nu se mai intôrce. Incercãrile de a-lu aflã au remasu zadarnice asiã ca sermanii tierani au trebuitu in urm'a urmeloru sa se duca cu buzele umfate, fãra macaru unu cruceriu. Covrigariulu afirma a fi vediutu pre fugariu pentru intãia ôra si ca i-a platitu secar'a conformu invoelei preavute.

Atragemu atentiunea tieraniloru nostri asupr'a acestei misieli rafinate. Dupã cum audimu, tieranii insielati au datu pre covrigariu in judecata. Negresitu procesulu are sa fia interesantu.

* *(Academãa romãna de sciintie din Bucuresti)*. Dupã cum aflãmu din isvoru siguru a alesu pre dlu asesoru la tribunalulu din Timisiãra, *Dr. Atanasiu M. Marienescu*, de membru corespondentu. Impartasimu acësta scire spre a completã astfeliu numerulu noiloru membri academici publicati dejã in „*Tel. Rom.*“

* *(Monumentulu Lazaru)*. Studentii romãni din Parisu, au contribuitu cu sum'a de 459 franci si 50 bani pentru radicarea monumentului ce s'a proiectatu in memoriã lui Georgiu Lazaru.

* *(Feriti-ve de vinulu in ferbere)* Jean Baptiste Hervieux, carcimariu de lângã Parisu, pusese in pivnitãa lui care nu are ferëstra, o bute cu mustu, care incepũ sa fërba. Intr'o diminëtia tramise o servitãre de vre-o 22 ani sa caute o butelia de doi consumatori.

Ea insa ne mai intorcãndu-se, femeiã Hervieux merse sa vëda de ce nu vine. Ea inansi nu se mai intôrse. Cãrcimariulu se coborí si elu in pivnitãa dar' nu se mai vediu. In fine unulu din consumatori, neliniscitu de ceea ce se petrecea, merge in pivnitãa dar' nici elu nu mai reapare. Companionulu seu alergã atunci sa caute ajutorie.

Mai multi sosira indata, intre cari si unu doctoru; acest'a intrebã indata bucatãrës'a care singura mai remasese dintre ômenii casei. Aflãndu ca mustulu a fostu pusu in pivnitãa, se duse indata acolo, avendu insa grije de a lasã usiã cea mare deschisa. Elu fu silitu de a esí spre a respirã, dar' se scoborí indata si aduse pe carcimariu lipsitu de cunoscintia.

Cei-lalti asistenti se scoborira si adusera victimele cele-lalte, care fura curendu readuse la vietãa, afara de fët'a care murise prin asfixia acidului carbonicu.

Burs'a de Viena.

Din 22 Octobru (3 Nov.) 1877.

Metalicele 5%	64 10
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	67 25
Imprumut. de statu din 1860	110 75
Actiuni de banca	837 —
Actiuni de creditu	214 75
London	118 10
Oblig. de desdaunare Unguresci	79 20
„ „ „ Temisiorene	77 50
„ „ „ Ardelenesci	75 70
„ „ „ Croato-slavone	85 —
Argintu	104 80
Galbinu	5 63 1/2
Napoleonu d'auru (poli)	9 50
Valut'a nôua imperiale germãna	58 30

Nr. 62 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de parochu in parochiã gr. res. *Andrasfaleului-romãnescu*, protopresbiteratulu Tarnavei-superiãre, prin acest'a se escrie concursu cu terminulu de 20. Novembre st. v.; cu care postu suntu impreunate urmatãrele emolumente:

- casa parochiala cu edificia necesarie pentru economia,
- dela 58 familii cãte un'a metresa cucuruzu cu grauntiu si 34 de motrese ovesu.

c) portiunea canonica constatãtoare din 8 jugere aratura si fevatiu.
d) stol'a usuata.

Concurentii au a-si asterne petitiunile loru instruate in sensulu „stat. org.“ pâna la datulu supr'a scrisu la subsemnatulu oficiu.

Oficiulu protopr. gr. or. alu Tarnavei-superiãre.

Alm'a, in 20 Octobru, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Almasianu m. p.
prot.

2—3

Nr. 296 — 1877.

Concursu.

La ordinulu Preavenerabilulu Consistoriu archidiecesanu Nr. 1593. a. c. de nou se escrie concursu la vacantãa parochia de clas'a I. in mater'a *Cuciulãta* cu filiã *Lupsãa*, protopresbiteratulu Fagarasiului I. cu terminu pâna la 20 Novembre 1877 cal. vechiu, cãndu va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

- in bucate à 8 cupe vechi dela 250 familii,
- in bucate à 4 cupe vechi dela 40 veduve,
- asemenea si dela filiã *Lupsãa* dela 45 familii totu à 8 cupe cereale,
- precum si stol'a indatinata si hotarita prin sinodulu parochialu din 9 Octobru a. c. dela 335 familii cu 1760 suflete. Cari tôte computate laolalta aducu sum'a de 800 fl. v. a.

Doritorii de a ocupã acësta statiune au de a-si asterne concursele loru instruate conformu statutulu organicu si dispositiuniloru din anulu 1875, pâna la terminulu aratatu, la subscrisulu.

Maturisãntii voru avé preferintia.

Fagarasiu, 20 Octobru 1877.

Petru Popescu, m. p.
prot.

1—3

N. U. 866/1877.

Publicare de licitatiune.

De ôre-ce adunarea generala a celoru sãpte judetie nu a incuviintiatu rezultatulu licitatiunei dela 23 Octobru a. c. pentru esarendarea dominiului aceloru sãpte judetie, Talmaciulu asiã se pune pentru esarendarea acestui dominiu pe 6 ani dela 1 Ianuariu 1878, unu terminu de o nôua licitatiune, si adeca in 13 Novembre 1877 la 9 ôre inainte de mediã di in cancelariã universitatiei sasesci, cu adausulu, ca pretiulu, cu care se incepe licitarea, este 9300 fl. pe anu, dupã care suma suntu a se depune inaintea comisiunei de licitare, din partea doritoriloru pâna a nu se incepe licitatiunea, 10% in bani gat'a, sêu in hãrthii de statu dupã cursulu dilei.

Cei ce voru obtiené arendã suntu obligati, celu multu in 3 septamãni dela aprobarea contractulu, a depune o cautiune egala cu arendã de unu anu, fia in bani gat'a, fia in hãrthii de statu, sêu in realitãti.

Conditiumle licitãrei si arendãrei se potu cunõce mai deaprobe in cancelariã susu numita in ôrele de cancelaria obicinuite.

Din siedintiã adunãrei generali a VII judetie. Sibiu 25 Octobru 1877.

2—3

Nr. 1964/1877.

Publicatiune de licitare.

De ôre-ce terminulu defiptu pe 28 Octobru a. c. pentru licitatiunea regaloru de carcimaritu in comun'a Sadu a remasu fãra rezultat, se defige terminu nou pe Domineca in 11 Novembre a. c. st. n. la 10 ôre a. m. cu acelu adaosu, ca carcimaritulu se va esa-

rendã eventualminte in locu de 6 nu-mai pe 3 ani, remanãndu in valãre celelalte conditiuni.

Comun'a fiindu impartita in 2 ferdeli, se voru primi si oferte la fia-cãre ferdela, pre lângã vadiulu la ferdela inferiãra dela arendã de pâna acum de 1531 si dela cea superiãra de 1553 fl.

Resinari, 3 Novembre 1877.

1—3

Dela pretur'a cerouale.

Publicatiune.

In 18 Novembre a. c. inainte de am. la 11 ôre se voru dá in arenda in comun'a *Kis-Ludas* pe 6 ani dupã olalta adeca dela 1 Ianuariu 1878 pâna la 31 Decembre 1884 pe calea licitatiunei:

- Regalulu domenialu de carcimaritu.
- Vendiarea in mare de spirtu si vinarsu care de sãpte ani incõce a fostu purtata de unu diriginte contabilu.

Informatiune mai de aprobe da dirigintele contabilu *Karl Fleischer* in *Kis-Ludas* (Gussu).

1—2

Anunciu.

Subscrisulu prin acest'a aducu la cunoscintia publica, ca amu deschisu cancelariã advocatuala in Abrudu.

Abrudu in 7 Octobru 1877.

Dionisiu Tobias,

presiedinte de trib. reg.
in pensiune si avocat.

2—3

Anunciu.

Subscrisulu amu onôre a incunoscintia pre onoratu publicu, cum-ca amu deschisu cancelariã advocatuala in Timisiãra piatiã Losonczy Nr. 99-

Mãnuilu Ungurianu,

advocatu.

1—3

Medicinae universae

Dr. P. Cioranu, ordinëza in tôte dilele dela 2—3 ôre p. m. in locuintiã din piatiã inului (Flachszeile) Nr. 27.

Brasiovu, 1 Novembre 1877.

1—3

J. D. DOGE.

1—3

este dejã de totu mutatu si arãngiatu in nou'a sea bolta

Aradu, piatiã capitala, la Nr. 32, in casa contelui Nadasdy.

si, cá firma romana, 'si permite a recomandã in binevoitãriã atentiune a on. publicu romanu **asortimentulu** seu bogatu si provediutu cu cele mai prospete si tocmai acum sositele marfuri in

pandieturi, lingerie, albituri, panure, postavuri,

si in totu felulu de **articuli de moda**, pentru dame intocmai cá si pentru domni; totu-deodata mai recomanda si

masînele de cosutu

din cele mai renumite in intrëg'a lume, ce se afla in magazia sea.